

Geacht College,

Het CDA Boekel-Venhorst bedankt het college en de ambtenaren voor het aanbieden van de Programma- en Productbegroting 2017. Ook dit jaar is er weer veel werk verzet om de begroting aan de raadsleden aan te bieden. Bovendien een stuk prettiger te lezen. Complimenten daarvoor!

Het college geeft aan dat we na een periode van recessie weer uit het dal klimmen. Die woorden zet het college in daden om, door de OZB-stijging van 5% niet door te laten gaan en bovendien een extra verlaging van de OZB van 5%. Het CDA is in de eerdere begrotingen van deze regeerperiode continu bijzonder kritisch geweest over de in onze ogen onnodige verhoging van de OZB. We zijn blij te zien dat er nu een eerste stap in de goede richting gezet wordt, maar volgens ons is er nog meer mogelijk.

Het CDA denkt dat het mogelijk moet zijn om qua woonkosten op een gemiddeld niveau te zitten. Dit betekent dat we structureel zo'n 500.000 Euro per jaar zouden moeten besparen. Het CDA wil deze besparing halen uit:

1. Efficiënter werken met de gemeentelijke organisatie. In de komende jaren zullen de kosten (mede door cao afspraken) stijgen met zo'n 200.000 Euro. De uitdaging is om dit met efficiënter (slimmer) werken te compenseren. Dit kan ook bereikt worden door inzet van ICT.
2. Duurzaamheid is terecht door het college in de lange termijn visie genoemd als belangrijk onderdeel voor de toekomst. Het CDA is het hier volstrekt mee eens, maar we zouden dit willen koppelen aan financiële besparingen. Het CDA is bereid om samen met het college en de andere partijen in de raad na te denken hoe we structureel kunnen besparen op dit onderdeel (denk aan minder elektriciteitsverbruik, minder inzet van chemische bestrijdingsmiddelen bij groen onderhoud maar indien we hier verder over nadenken zullen er zeker andere mogelijkheden zijn). Daarnaast zou het goed zijn om op dit punt met andere stake holders zoals de Boekelse bedrijven over dit onderdeel concrete acties af te kunnen spreken.

Organisatie

Het CDA is voor een sterke, zelfstandige gemeente waar het goed wonen, werken en leven is. De sociale cohesie, vele vrijwilligers en hechte verenigingsleven in zowel Boekel als Venhorst, maakt dat wij trots zijn op deze gemeente. Daar willen we mee doorgaan! De (woon)lasten zijn echter een belangrijk onderdeel van dat woongenot dat we met zijn allen ervaren. Wanneer deze in de ogen van onze burgers en ondernemers te hoog worden, zal het woongenot afnemen en de ontevredenheid

toenemen. Om als gemeente sterk en zelfstandig te kunnen blijven, zal er daarom continu en kritisch naar de lasten gekeken moeten worden. Het CDA wil zich daar graag voor inzetten, ook al moeten we daarvoor soms geen populaire keuzes maken. De afgelopen jaren is de loon- en prijsontwikkeling binnen de interne organisatie met 185.000 gedaald. Dat vinden we een goede ontwikkeling. We zullen verderop in dit stuk nog vragen stellen om te bekijken welke mogelijkheden er liggen om de interne organisatie efficiënter te kunnen laten opereren, zonder dat de burgers hiervan de lasten ervaren.

- *Zijn er op de langere termijn nog mogelijkheden om de organisatie efficiënter in te richten zodat de overheadkosten van 40% verder dalen? Denk bijvoorbeeld aan de steeds verdergaande digitalisering/automatisering. Wellicht zijn er ook nog mogelijkheden om de dienstverlening op dit punt verder te verbeteren. Op lokaal niveau zijn er wellicht ook meer mogelijkheden van nieuwe vormen van communicatie.*
- *Wat is er de afgelopen 6 jaar concreet gerealiseerd op gebied van deregulering? Is er nog meer mogelijk volgens het college?*
- *Hoe kan de gemeente het niet-langdurig ziekteverzuim omlaag brengen?*
- *Samenwerkingsverbanden: tijdens de behandeling van de strategische visie is er gesproken over ontrafelen van de spinnenweb. We zouden dit graag verder uitgewerkt hebben.*
- *Tabel pag. 53 m.b.t. leges: waarom is de kostendekkendheid zo laag? Is er een splitsing te maken qua kosten met eigen medewerkers en externe kosten? Externe kosten zouden immers beter beïnvloedbaar kunnen zijn. Wat is in de legestabel bij de kosten de verhouding tussen interne en externe kosten (medewerkers)?*

Buitengebied en openbare ruimte

Het CDA is trots op haar buitengebied. Onze, van nature agrarische, gemeente zorgt ervoor dat er bijzonder veel werkgelegenheid in deze sector is: zowel direct als indirect. Dat is voor onschatbare waarde voor onze gemeente en dat koesteren we! Werken en recreëren, moeten hand in hand kunnen gaan. Ondernemers moeten, rekening houdend met de omgeving, vooruit kunnen en niet belemmerd worden door onnodige, niet te handhaven regels. We moeten als gemeente niet op de stoel van de ondernemer zitten, maar ze de vrijheid kunnen geven om te ondernemen. Uiteraard binnen gestelde kaders, maar die zijn niet voor niets al landelijk én provinciaal vastgelegd.

Wanneer er gesproken wordt dat vergunningverlening en gezondheid niet los van elkaar gezien mogen worden, vragen wij ons af hoe dit in kaart te brengen is? Op basis van welke, feitelijke informatie? Beleid maken kan namelijk alleen op basis van feiten en niet op gevoelens of emotie. Wanneer dat niet mogelijk is, dan moeten we dit loslaten. Het CDA staat achter een verduurzaming van de landbouw. Wij vinden dat vele ondernemers in onze gemeente al mooie stappen hebben gezet. Juist die vooruitstrevende ondernemers moeten niet de dupe worden van de 'stilzitters'. Het is aan het college om juist de stilzitters te stimuleren om verder te verduurzamen. Daarmee zal de leefkwaliteit verhoogd worden en de milieubelasting omlaag gaan. Verder vinden we het belangrijk dat we als gemeente onze recreatieve aantrekkingskracht versterken.

- *Wat is de status van het plan Boekels Ven?*

- *Worden er initiatieven genomen om het fiets- en wandelroutenetwerk binnen onze gemeente aantrekkelijker te maken? Wie neemt hiervoor het initiatief?*
- *Welke maatregelen neemt het college om het spanningsveld, dat in sommige gevallen tussen ondernemers en burgers in het buitengebied ontstaat, te verminderen dan wel weg te nemen?*
- *Waarom moet er ingezet worden op een doelmatigere en effectievere aanpak van het begraafplaatsbeheer?*
- *Hoeveel bedraagt de extra uitgave voor integraal onderhoudsbestek, wegens het verbod op chemische bestrijdingsmiddelen op bestrating? Wat is het huidige budget en wat kunnen we doen om hier te besparen?*
- *Kunnen we de bomenstichting niet actiever betrekken in uitvoer van onderhoud aan bomen? Waarom wel of niet?*
- *Wat is de status van het bestemmingsplan buitengebied in relatie tot planning en voorziene uitgaven?*
- *Wat is de status van fonds vitaal buitengebied? Is dit financieel in de begroting verwerkt? Wat is hier de komende jaren te verwachten? Wat is de relatie met het nieuwe bestemmingsplan buitengebied? We zouden de cijfers apart gerapporteerd willen zien.*
- *Nieuwe toepassingen van waterbehoud moeten een belangrijk onderdeel zijn van planvorming, mede in het zicht van verwachte klimaatveranderingen en risico's op meer wateroverlast en nog versterkt door de aanwezigheid van de Peelrandbreuk. Hoe wordt dit aspect opgenomen in nieuw beleid en in hoeverre zijn de reeds voorgekomen problemen m.b.t. wateroverlast op De Donk opgelost?*
- *De Biobased economie kreeg in de strategische visie volop de aandacht. Wat is de huidige stand van zaken in Boekel m.b.t. recycling en hergebruik van gewassen en reststromen? Hoe worden het bedrijfsleven en openbare lichamen in Boekel actief betrokken bij ontwikkeling en uitvoering van nieuw beleid m.b.t. Biobased economie? Hoe maken we dit concreet?*
- *Hoe komt het dat de tarieven voor afvalstoffenheffing tussen gemeenten zo veel verschillen, terwijl dit regionaal georganiseerd is?*

Veiligheid

Een veilige gemeente is erg belangrijk voor het CDA. Kinderen moeten veilig naar school kunnen, ouderen moeten zich 's avonds laat veilig voelen wanneer zij over straat lopen. In de nieuwbouwwijken moeten inbrekers geen kans hebben. Dat kan door maatregelen te treffen zoals handhaving, verlichting en preventie, maar zeker ook goede contacten binnen de buurt. Dat willen we zoveel als mogelijk stimuleren.

- *Vanuit De Donk komen klachten over slecht verlichte wegen en inbraken. Wat gaat het college hier op korte termijn aan doen?*
- *In de raad van oktober is gesproken over een veilige schoolroute voor voetgangers/fietsers vanaf de Lage Schoense naar de Parkweg. Dit verzoek is al meerdere keren onder de aandacht van het college geweest. Nu het kindcentrum er komt, wanneer gaat het college hier werk van maken?*
- *Welke aanpak kiest het college tegen drugsoverlast binnen en buiten de eigen gemeente?*
- *In Brabant is steeds vaker sprake van illegale dumpingen in milieu op het riool en in het buitengebied. Is er in Boekel ook sprake van een reël (zowel*

gezondheid als financieel) risico en in hoeverre kan dit in de toekomst leiden tot extra lasten?

Voorzieningen en accommodaties

Het CDA is trots op de vele voorzieningen in onze gemeente. Wel moet er kritisch gekeken worden naar de kosten hiervan. Het huidige accommodatie beleid wordt nu onder de loep genomen en we vinden als CDA dat de verenigingen hier geen onmogelijke lastenverhogingen van mogen krijgen. De verenigingen zijn van onmisbaar belang voor onze gemeente en vormen het hart van de sociale gemeenschap zoals we die kennen.

- *In het jaaroverzicht staat een extra kostenpost van 20.900 per jaar voor De Horst. Waar komen deze kosten vandaan? Hoe kunnen deze naar 0 gebracht worden?*
- *Welke baten zien we terug in de investering in warmtevoorziening in De Horst? En heeft dit gevolgen voor de exploitatiekosten/huur?*
- *Was het opzeggen van de huur in de Kennedystraat 3 voorzien? Hoe past dit binnen de doelstellingen van het nieuwe accommodatiebeleid?*
- *Kunnen de investeringen in gebouwen, zoals het scoutinggebouw en De Burcht, via de huur verrekend worden? En wat is hierbij de link met het accommodatiebeleid?*
- *Wat is bij onderhoud gebouwen de verhouding tussen incidentele kleine kosten (<10k) en investeringen?*
- *Welke concrete inspanningen heeft het college het afgelopen jaar verricht om het niveau van openbaar vervoer te behouden dan wel uit te breiden?*
- *Waarom strééft het college naar een jaarlijkse aflossing van 25% op glasvezel, terwijl dat een raadsbesluit is? Dit is dan een gegeven.*
- *Wanneer gaat een eerste gebruikers-overleg van Nia Domo plaatsvinden en wordt de raad geïnformeerd over de gebruikerservaringen van het afgelopen jaar?*
- *Hoe denkt het college over integratie van Mennehof functie in de Horst? Zijn er nog andere mogelijkheden om de lege ruimtes in de Horst op te vullen met activiteiten, die inkomsten kunnen genereren? Het lijkt ons een goed moment om een raadsbesluit van 2011 eens opnieuw te beoordelen.*

Sociaal Domein

Afgelopen jaar is door ambtenaren en verbonden partijen hard gewerkt aan de verdere uitvoering van de 3 transities. Grote waardering voor ieders inbreng. Er is veel tot stand gebracht en verbeterd. De uitvoering is steeds beter afgestemd op de individuele burger. Boekel kan trots zijn op haar zorgvoorzieningen. Dit is mede te danken aan de vele vrijwilligers en mantelzorgers.

- *De drie transitie onderdelen zijn samengebracht in Sociaal Domein. De verantwoording van de 3D's afzonderlijk zijn daardoor (financieel) nog niet voldoende transparant. We zouden per transitie onderdeel WMO, Participatiewet/ werk en Jeugdzorg de cijfers willen zien: in hoeverre zijn budgetten toereikend of worden deze overschreden t.o.v. de originele aannames? Het zou goed zijn om dit ook komend jaar per onderdeel nog beter financieel in beeld te krijgen.*
- *De verantwoording van de drie sociale domeinen in jaarrekening 2015 was volgens de accountant niet voldoende transparant om een volledige*

goedkeurende verklaring af te kunnen geven. Wat wordt er op dit moment concreet ondernomen om nu wél volledige transparantie te verkrijgen ten aanzien van de WMO, de Participatiewet en de Jeugdwet? Welke risico's kunnen op termijn voor Boekel ontstaan, indien de noodzakelijke transparantie niet of te laat wordt gerealiseerd ?

- Is het opzetten van de algemene voorziening huishoudelijke verzorging een taak voor ons als gemeente? Welke initiatieven heeft het college in het vizier? Betreft dit een lokaal of regionaal initiatief?*
- Het aantal ziekenhuisopnamen na verkeersongevallen met een motorvoertuig ligt procentueel in Boekel veel hoger dan het landelijk gemiddelde? Daarbij zijn in Boekel ook bovengemiddeld meer fietsers betrokken? Is hiervoor een aanwijsbare (verkeerstechnische) oorzaak? Brengt dit extra risico's met zich mee v.w.b. gemeentelijke aansprakelijkheid? Welke maatregelen worden daarvoor genomen/overwogen?*
- Voor opvang van vreemdelingen zijn in 2016 met regiogemeenten afspraken gemaakt. Welke gevolgen heeft de lager te verwachten opvang van aantal asielzoekers, voor de opvang van statushouders in onze gemeente? Moet er met de regiogemeenten voor 2017 e.v. hernieuwde afspraken worden gemaakt? Is met de huidige ontwikkelingen daarmee in de begroting al rekening gehouden?*
- GGD: kosten op basis van inwoneraantal goed idee! We staan volledig achter het college op dit punt.*
- In de nieuwe dienstverleningsovereenkomst met Meijerijstad wordt gesproken over een verplichte boete indien we deze eenzijdig willen beëindigen. Dit was destijds bij Optimisd niet nodig. Waarom nu wel? We zijn het hier niet mee eens. Anders dienen we alvast jaarlijks een bedrag te reserveren om dit risico af te dekken.*
- M.b.t. digitalisering, blijft de wereld in ontwikkeling en steeds belangrijker voor onze burgers, om in onze participatiemaatschappij mee te kunnen blijven doen. Hoe gaan we in Boekel de diverse nieuwe digitale web-based toepassingen ontwikkelen en in de toekomst beter en anders benutten? Wordt op dit terrein ook samengewerkt met regiogemeenten?*

Grondbeleid en infrastructuur

Het grondbeleid heeft de laatste jaren positieve cijfers laten zien. Dat was ook hard nodig, gezien de magere resultaten tijdens de economische recessie. Steeds was er voldoende ruimte voor ontwikkeling en dat heeft geleid tot positieve verkoop van de woningkavels. Boekel is één van de weinige gemeenten die in de toekomst een groeigemeente blijft. Dat willen we graag zo houden. Dat betekent dat we snel met elkaar om tafel moeten om een actievere grondpolitiek te gaan voeren. Zo zorgen we ook in de toekomst voor een vitale gemeente die ruimte kan bieden aan haar inwoners. Verder denkt het CDA dat naast woningbouw, ook bedrijven gestimuleerd moeten worden om zich in Boekel te vestigen. Wij verwachten de komende jaren dan ook een extra inspanning van het college om (vooral de grotere) bedrijvenkavels aan de man te brengen.

- Wat vindt het college van de mening dat we als gemeente weer na moeten denken over een actievere grondpolitiek?*

- *Wanneer wil het college met de gemeenteraad om de tafel om te praten over de grondpolitiek? Suggestie om een keer met de gemeenteraad te brainstormen op dit punt.*
- *Wat is de status van het centrumplan?*
- *Hoe vindt het college dat het centrum er over 20 jaar uit moet zien in termen van verkeer, winkelen en beleving? We hebben het idee dat dit nog te weinig uit de verf is gekomen in de strategische visie.*
- *Wat is het doel van het afkoppelen van het rioleringsgebied? Welke financiële voordelen zijn hieraan verbonden?*
- *Hoe kijkt het college tegen het verhuren van het gemeentehuis wanneer hier voor een deel sprake is van leegstand of niet benutten van ruimte?*
- *Hoe staat het college in de verhoging van het fonds bovenwijks, zodat overkoepelende projecten gemakkelijker uit dit 'potje' betaald kunnen worden? Vorig jaar bij de begroting waren er partijen die dit idee van het CDA ondersteunden.*
- *Wat is de NCW van het grondbedrijf in €? Wat betekent dit? Wat is de streefwaarde van de gemeente? Hoe is dit te verbeteren?*
- *Op pag. 61 van de begroting wordt gesproken over het mogelijk af moeten boeken of voorzieningen treffen bij bepaalde projecten. Welke? We zien inderdaad dat er 2 complexen zijn met een negatieve waarde. Kunnen deze dan ook afgeboekt worden?*
- *Gebouwen Algemene Dienst: moeten we hier waarde afboeken en verlies nemen? Zo ja, wat is de inschatting van de hoogte van dit verlies in euro's?*
- *Welke afspraken heeft het college gemaakt met de gemeenten Uden en Gemert om de ontsluiting van de Randweg ook buiten de gemeente van een passend vervolg te voorzien?*
- *Welke visie heeft het college t.a.v. stimulering van renovatie- en herbestemmingsmogelijkheden gebouwen en terreinen in het buitengebied?*
- *Wat is een reële inschatting van de claims inzake (1) LOG-compensatie, (2) latente juridische claims en (3) planschadeclaims?*
- *Hoe kunnen we meer duurzaam werken bij openbare verlichting (dan wel algemeen elektriciteitsgebruik)?*

Overige (financiële) vragen:

- *Waar worden de opbrengsten van IBN en dividend nu zichtbaar gemaakt?*
- *Er wordt verder weinig gemeld over de solvabiliteit. Waarom is deze zo laag? Hoeveel bedraagt het eigen vermogen versus het totaal? Welke initiatieven neemt het college om dit te verbeteren?*
- *In de tabel met kengetallen op pagina 40 wordt de belastingcapaciteit per jaar weergegeven. In welke relatie moeten we de belastingcapaciteit van 104% zien met de OZB opbrengsten? Volgens de definitie die uitgelegd is op pag. 40 betekent dit dus dat de opbrengst in 2017 hoger is dan in 2016: dit is in werkelijkheid dus een verhoging i.p.v. een verlaging!*
- *We heffen 872.000 euro 'te veel' aan OZB volgens de meicirculaire. Waar zijn de rekentarieven uit de meicirculaire op gebaseerd? Is, met dit in het achterhoofd, een extra verlaging voor 2017 mogelijk bovenop het voorstel?*
- *Welke extra aflossingen zijn er mogelijk voor de 'dure' leningen?*
- *Is het mogelijk om een overzicht te krijgen van de afschrijvingen per investering? Zijn er onderdelen, die al volledig afgeschreven zijn?*

We bedanken het college, de ambtenaren en de andere raadsfracties voor de samenwerking in het afgelopen jaar. Het CDA wenst het college dan ook veel wijsheid toe met de beantwoording van de vragen, mede namens de raads- en commissieleden van CDA Boekel-Venhorst,

Namens het CDA Boekel-Venhorst,
Maria van den Broek, Harm de Bruin, Peter van Lankvelt en Marius Tielemans.